

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 6 pengő, félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

A mult jegyében.

A magyar uralom visszatérésének boldog hangulatában sok lelkes cikk jelent meg és sok szárnyaló szónoklat hangzott el Erdélyről. Szónokok és írók ünnepelték azt a hőst, amellyel az erdélyi magyarság huszonkét esztendő súlyos rabságát, megfogyva bár, de törve nem, el tudta viselni.

Szent István.

lehetünk el Magyarország nélkül s Magyarország sem mondhat le rólunk, a találkozásnak minden poklokot át is el kell következnie.

Sorsunk igazságosabb fordulata is a mult nagy emlékeinek fordulataán következett be. Két dicső királyunk emlékünnepeivel esik össze fölzsabadulásunk. Erre a körül-

Mátyás király.

A kitarítás, a helyes irányban való tájékozódás erőforrásául nagyon találóan a történelmi multat jelölték meg, amelynek ezeréves tapasztalatait az erdélyi magyarság okosan tudta fölhasználni. E multnak hosszú, százötvenéves korszakában Erdély önálló fejedelemség volt, amikor maga intézte külső és belső politikáját. Az önállóság olyan emlékeket örökölt át a későbbi nemzedékekre, amelyek újabb magáramaradásában is megvilágították előtte az élet útjait és kapuit.

A mult arra tanította a szolgaságba süllyedt magyarságot, hogy Erdély vagy Magyarországon volt, vagy Magyarországon volt, tehát örökre elszakítani Magyarországtól mind a lelki, mind a természeti törvények értelmében lehetetlen.

A multnak ez a tanulsága tartotta fenn bennünk erdélyi magyarokban, a reménységet. Éreztük, hogy mi sem

ményre közoktatásügyi miniszterünk a történelem nagy tudósa, Hóman Bálint, az alábbi utalásban mutatott rá egy ünnepi gyűlésen.

— Amikor Szent István halálának kilencszázéves és Mátyás király születésének ötszázéves évfordulóját ünnepli a magyar nép, — mondotta beszédében — sokat mondó jelképek kell tekinteniünk Erdély egyes részeinek visszatérését. Csodálatos, hogy ennek a két nagy alaknak az ünnepe összetalálkozott a magyar nemzet gyarapodásának történelmi eseményével. A Gondviselés különös kegyelme ez a találkozás, hogy a trianoni határ leomlása a Szent István évében következett be. Csodálatos, hogy éppen Hollós Mátyás évében tért vissza Kolozsvár Magyarországhoz. Jelképes jelentősége van ennek az eseménynek, amelynek tartalmát a jövő magyarságának kell megadni. Amikor két évvel ezelőtt a Felvidék magyarlakta területein-

jelszabadításával megtörtént az első lépés, azt mondtam, hogy ha a történelem folyamata egyszer megindult, nem lehet útjában megállítani.

Ezután rámutatott arra, hogy abban, ami történt, természetesen nemcsak Magyarországnak, hanem nagy barátainak is teljes része van, majd így folytatta beszédét:

— Nem mint bódítók és nem mint leigázók megyünk Erdélybe, hanem mint tanítók és tanítványok. Meg akarjuk mutatni, hogy nyugati keresztény műveltségen nevelődött nemzetként bánunk a néppel és nemzetiségekkel, akikről csak azt kívánjuk, hogy hűségesek legyenek a magyar államhoz és annak vezetőihez. Európa újjáépítésében és Magyarország új rendjének megeremtésében mindnyájunk-

nak hittel és meggyőződéssel kell közreműködnünk.

— Aki ma megfordul Erdélyben — folytatta tovább beszédét a miniszter — csodálattal látja, hogy az erdélyi magyarság milyen bámulatos ösztönrel tudja összeegyeztetni az évszázados magyar hagyományokat a korszerű haladás gondolatával. Szükség van az erdélyi szellemre, erre a szellemre, amely huszonekét évi idegen uralom után is olyan magyarnak őrizte meg Kolozsvárt, mint amilyen azelőtt volt. Mintha soha idegen uralom nem parancsolt volna felette.

A történelem tudósa helyesen mutat rá kitartásunk, megmaradásunk titkára. A múlt jegyében bátran indulunk el a szebb jövőendő útján.

Mi a jelentősége az új nagyhatalmi szerződésnek?

Mialatt az Egyesült Államok demokrata kormánya nyíltan nem mer szint vallani és nem mer te vállalni az Anglia mellett való háborus beavatkozás kockázatát, a tengelyhatalmak, mint a múltban annyiszor teték — cselekedtek. Aláírtak egy olyan három nagyhatalmi egyezményt, amely nemcsak Európa, hanem Ázsia, Afrika politikai és gazdasági arculatát is megváltoztatja. Szeptember 27-ike világtörténelmi jelentőséggel bír, mert ezen a napon írta alá Németország, Olaszország és Japán azt a szerződést, amely a három nagyhatalmat közös politikai, gazdasági és katonai szövetségessé kovácsolta. Ma még csak a körvonalai bontakoznak ki a világpolitikai jelentőségű szerződés hatásainak, de annyi máris megállapítható, hogy Anglia és a vele rokonszenvező Egyesült Államok politikája újabb csatát vesztett. Nem valószínű, hogy a háromhatalmi egyezmény aláírása után Amerika Anglia oldalán belép a háboruba, sőt nagyobb kilátás nyílik arra, hogy épen az Egyesült Államok kormánya lesz az, amely Angliának megegyezéssel békekötést fog ajánlani. Csak azt nem lehet tudni, hogy vajjon Németország hajlandó lesz-e arra, hogy az új egyezmény aláírása után Angliával, mint egyenlő féllel leüljön a tárgyaló asztal mellé.

Már a római tanácskozások megkezdésekor illetékes politikai körök megállapították, hogy Rómában nagy eseményeket készítenek elő. Sokan azt hitték, hogy a római tanácskozásokon Spanyolországnak a háboruba való beavatkozása felett döntenek. Kiderült azonban, hogy a tengelyhatalmak a spanyolok beavatkozásánál jóval nagyobb jelentőségű megállapodásokat készítettek elő. Ribbentrop német külügyminiszter hazatérése után Ciano olasz külügyminiszter utazott Berlinbe és ott a birodalmi kancellária épületében a már diplomáciailag előkészített és megtárgyalt szerződés szövegét ünnepélyes keretek között írták alá.

A német, olasz és japán kormány között kötött szerződés a következő pontokat foglalja magában:

1. Japán elismeri és tiszteletben tartja Németország és Olaszország vezető szerepét Európa új rendjének megeremtésében.

2. Németország és Olaszország elismeri és tiszteletben tartja Japán vezető szerepét Nagy-Ázsia területén, az új rend megeremtésében.

3. Németország, Olaszország és Japán megállapodik abban, hogy a fent ismertetett alapon való törekvésekben együttműködnek. Azonkívül kötelezettséget vállalnak, hogy egymást minden politikai, gazdasági és katonai eszközzel kölcsönösen támogatják, ha a szerződést kötő három állam egyikét olyan hatalom támadná meg, amely nincs belekeverve a mostani európai háboruba vagy a kínai-japán viszályba.

4. A jelen szerződés végrehajtására haladéktalanul szakértő bizottságok ülnek össze, amelyeknek tagjait

Németország, Japán és Olaszország kormányai nevezik ki.

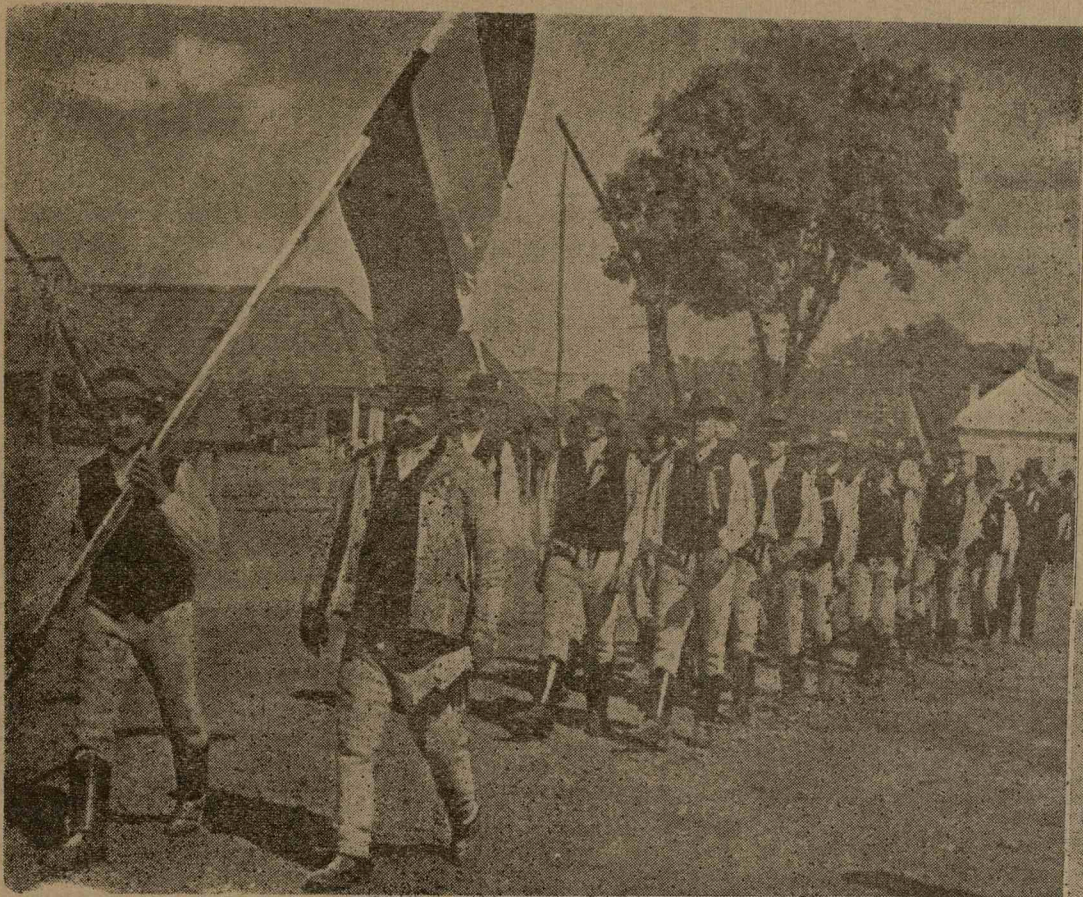
5. Németország, Olaszország és Japán kijelenti, hogy a fenti megállapodások semmiképpen sem érintik azt a politikai állapotot, amely jelenleg a három szerződést kötő fél mindegyike és Szovjet-Oroszország között fennáll.

6. A jelen szerződés az aláírással azonnal életbe lép és az érvénybelépés napjától számított tíz esztendőn át marad érvényben. E határidő letelte előtt a szerződés aláírói — ha valamelyik szerződő fél ezt kéri — idejében tárgyalásokat kezdenek meghosszabbítása érdekében.

A világpolitikai jelentőségű szerződésből kiviláglik, hogy a berlini megegyezés nemcsak Európát, hanem Ázsiát és Afrikát is forradalmasította s egy olyan nagyhatalmi összefogást hozott létre, amely a mai körülmények között az egész világon a legerősebb. A szerződés értelmében Japán teljesen szabadkezet biztosít a tengelyhatalmaknak Európában, viszont a tengelyhatalmak Japán vezető szerepét Nagyázsia területére ismerik el, ami tulajdonképpen nem jelent mást, mint azt hogy Japán ázsiai terjeszkedését a tengelyhatalmak nemcsak elismerik, hanem azt támogatják is. A szerződés szerint a három nagyhatalom kötelezőleg támogatja egymást minden politikai, gazdasági és katonai eszközzel abban az esetben, ha a három állam egyikét olyan hatalom támadná meg, amely nincs belekeverve a mostani háboruba, vagy a kínai-japán viszályba.

A világ közvéleménye előtt jogosan vetődik fel a kérdés, hogy az új nagyhatalmi egyezmény milyen helyzetet teremt a három nagyhatalom és Szovjet-Oroszország között. Erre a kérdésre is határozott választ ad a szerződés ötödik pontja, amelynek értelmében a három nagyhatalom kormánya kijelenti, hogy a Berlinben kötött megállapodás nem érinti azt a viszonyt, amely a három nagyhatalom bármelyikét Szovjet-Oroszországhoz fűzi. A szerződés tehát már eleve kizárja, hogy az új nagyhatalmi csoportosulás éle ma, vagy később, midőn a háboru véget ér, Szovjet-Oroszország ellen irányuljon. Egy azonban bizonyos, hogy az új berlini szerződés Szovjet-Oroszországot még jobban bekapcsolja Németország, Olaszország és Japán politikai érdekkörébe s még a lehetőségét is kizárja annak, hogy az egy évvel ezelőtt Németországgal kötött német-orosz baráti megállapodás szelleme meglazuljon.

Magyarország szempontjából is felmérhetetlen jelentősége van a háromhatalmi megállapodásnak. Közismert ugyanis a magyar-japán barátság s most, amidőn Japán is a tengelyhatalmakkal együtt halad s egy érdekkörbe lépett, Magyarország egy olyan baráti nagyhatalmát nyert, amely a háromhatalmi csoportosulás jegyében sokkal hathatósabban segítheti Magyarországot, mint azt a múltban tehette.

Erdélyi városok ünnepei.

A közelmúltban lezajlott események Magyarország történetének legszebb lapjain fognak ékeskedni. — Ahol a magyar honvédek megjelentek, nagy városban, vagy

↑ Marosvásárhely
Zilah →
↓ Dés

kis faluban, mindenütt az öröm és lelkesedés fénye és melege öntötte el a szíveket.

E történelmi események pár nevezetes jelenetét örökítik meg képeink, Marosvásárhely, Zilah, Dés ünnepi jelenetei.

Tovább működik az Országos Magyar Párt.

Lapunk előző számában már közöltük, hogy a Magyarországhoz visszacsatolt részekben élő magyarság képviselőjét az Országos Magyar Párt átvette. Az események mindenben igazolták az Országos Magyar Párt elnökének dr. gr. Bethlen Györgynek a felfogását, hogy az Országos Magyar Pártra a jövőben is nagy feladatok várnak.

Az elnökség a hatalomváltozás napjaiban emberfeletti munkát fejtett ki, hogy a felmerülő kérdéseket megoldja. Bebizonyosodott, hogy a Párt szervezete érintetlen és ma is erős. A természetes fejlődés és a szükségszerűség következtében az Országos Magyar Párt elnöksége összes tagozatait felszólította, hogy régi működésüket kezdjék meg. Ezzel kapcsolatban az Országos Központ a következő köriratot intézte a vármegyei és városi tagozatok elnökségéhez:

„Amint már a hírlapokból bizonyára értesült a tisztelt Elnökség, az Országos Magyar Párt ismét átvette a magyarság vezetését. Annak szervezetei

tehát nemcsak a folytatólagos működésre hivatottak, de szükséges, hogy a szervezet minél hathatósabban kimélyüljön.

A Miniszterelnök ural folytatott megbeszéléseim rendén Ő ezt szükségesnek is tartotta. Így látjuk biztosítottak, hogy egységesen támogathassuk a kormány rendkívül nagy és súlyos munkáját, mely Erdély egy részének visszakapcsolásával reá hárul.

Az Elnökség és általában a tagozatok feladata e pillanatban a közigazgatást végző katonaság teljes támogatása és különböző felvilágosítások leglelküsemertesebb megadása, nemkülönben a hozzájuk forduló testvéreink tanácsal való ellátása.

A Párt központi irodája a működést ismét megkezdte és pedig Kolozsváron, a Szentegyház utca 25. szám alatt. Kérjük tehát elnök urat, hogy megkereséseit a jövőben ide intézni sziveskedjék.

Fogadja az Elnökség őszinte tisztelem nyilvánítását. Kolozsvár, 1940. szept. 25. Dr. gr. Bethlen György elnök.“

Külföld

Nagyjelentőségű találkozó készül.

A tengelyhatalmak fővárosaiban hirtérjedt, hogy rövidesen Hitler, Mussolini és Franco találkozni fognak. A svájci ujság a hármas találkozó lehetőségével részletesen foglalkoznak.

Megismétlődött a oráni eset. Emlekeznek olvasóink, hogy Orán kikötőjében az angol hajók megtámadták a francia hajóhadat. Az eset most súlyosabb formában megismétlődött. Egy nyugatafrikai francia kikötőben, Dakarban, az angol hadihajók tüzelni kezdtek a francia hajókra. A franciák a tüzelést viszonzátk. A kölesönös tüzelésből harc fejlődött ki, amely több napig tartott. Az eset nagyon elmérgesítette Franciaország és Anglia között a viszonyt.

A bolgár király Dobrudzsába látogat. Boris bolgár király október hónap első napjaiban meglátogatja Dél Dobrudzsát.

A kolozsvári román egyetem sorsa. A román kormány intézkedése következtében a volt kolozsvári román egyetemet Gyulafehérvár, Temesvár és Nagyszében között osztják meg.

Spanyolország belép a háboruba.

Svájci ujságok jószolgtatják, hogy Spanyolország rövidesen belép a háboruba. Hir szerint a Németországban tartózkodó spanyol belügyminiszter fontos tárgyalásokat folytatott a német birodalom külpolitikai vezetőivel.

Dobrudzsában nincs már román.

A bolgár hadsereg Dél Dobrudzsába való bevonulása után ugyanazt lehetett megállapítani, amit Erdélyben is láttunk, hogy a románok minden megmozdítható tárgyat elvittek. Dél Dobrudzsában egyébként alig maradt néhány román.

Bevonultak a japánok Indokínába.

A japán hadsereg bevonult Indokínába. A bevonulás a francia kormányval kötött megegyezés értelmében történt. A japán csapatok benyomulása alkalmával több helyen kisebb ütközetek fejlődtek ki, mert a francia gyarmati katonaság ellenállt.

Románia nem okult a multból.

Erdélynek a Romániánál maradt részében a magyarok élet- és vagyonbiztonsága nagyon rossz. Tömegesen mondanak fel állami és magánvállalatok a magyar alkalmazottaknak. Ugylátszik, hogy Románia nem okult a multból és most is a régi szellem kísért Romániában. Megállapítható, hogy Románia a tengelyhatalmak biztosítóka mögé bujva akarja Ma-

gyarország ellen támadó politikáját folytatni. Bizonyos azonban, hogy a tengelyhatalmak nem nézik jó szemmel a Romániában folyó eseményeket. A tengelyhatalmak ujságjai hallgatnak ugyan a dologról, ez azonban a román magatartás elítélését jelenti, amely a megbékélés helyett viszályt akar kelteni. A Budapesten tárgyaló román bizottság vezetője egyébként Bukarestbe utazott, az ő intézkedéseinek tulajdonítható, hogy a román ujságok mérsékelték magyarelleses támadásaikat.

Bukarestben a politikai helyzet továbbra is bizonytalan. A Maniu és Bratianu csoport rejtélyes politikai működést fejt ki és ezt a román fővárosban nagyon sokféleképpen magyarázzák.

Szovjet ujságok dicsérik a tengelyhatalmak balkáni politikáját. Általános érdeklődést keltett, hogy orosz ujságok nagy elismeréssel írnak a tengelyhatalmak balkáni politikájáról. Az erdélyi és a dobudzsai kérdés megoldását is nagy elismeréssel tárgyalják.

Több brassói gyárat az Ókirályságba költöztetnek. A brassói repülőgépgyárat és az Astra vagongyárat, amelyet nemrég helyeztek Aradról Brassóba, költöztetik Brassóból. A két gyárat az Ókirályságban helyezik el.

Sok magyarra van szükség!

Olaszországot és Németországot mély zuhanásból emelték föl dicső vezéreik: Hitler és Mussolini. Mindakét vezérnek az volt első szava népéhez, hogy nem szabad a gyermekáldás beteljesedését gátolni, minél több gyermeket kell a nemzet jövődjének szolgálatára életrehozni. A franciák vezére, Petain marsal, viszont gyászos szózatában nemzetének bukását arra vezeti vissza, hogy az elpuhult, kényelmet kereső, önző francia asszonyok nem akarták a gyermek gondját magukra vállalni, lelketlenül nézték, hogyan hanyatlík évről évre nemzetük lélekszáma.

Ezekből a példákbl le kell vonnunk a tanulságot. Az olasz és német példa a fölemelkedéshez vezet, a francia példa a bukáshoz! Lehet-e kétség aziránt, hogy a magyarságnak melyik példát kell követnie?

Sok-sok magyarra van szükség! Csak úgy tudunk urai maradni Erdélynek, ha gyermek-palántákkal beültetjük szépséges tájait.

A hála lerovásának legméltóbb eszköze: a gyermek! Csaba, Levente — Sarolta, Piroskal... siessetek: Erdély földje szeretettel vár reátok.

A román exkirály Spanyolországba telepedik le. Károly volt román király hir szerint Spanyolországban fog letelepedni. A spanyol kormány a volt román király számára tartózkodási engedélyt adott ki.

Norvégiában erősítik a német csapatokat. Angol forrásból származó értesülés szerint a Norvégiában levő német csapatok létszámát felemelték.

Véres tüntetések Brassóban. Brassóban a vasgárdisták véres tüntetést rendeztek. A vasgárdisták németellenes felvonulásokat rendeztek. A karhatalom fegyvert használt. Két vasgárdista meghalt.

Bevonultak a bolgár csapatok Dél-dobrudzsába. A krajovai megállapodás értelmében a bolgár csapatok bevonultak Dél-dobrudzsába. A csapatok egyszerre hat helyen lépték át a határt. A lakosság lelkes ünnepléssel fogadta a bevonuló csapatokat. A bevonuláson résztvettek a szófiai magyar, olasz és német katonai képviselők is. Hir szerint Északdobrudzsai lakossága a szovjet védelmét kérte. Ezt a hirt román körök cáfolják.

Helyreállott a vasuti forgalom Szovjetország és Finnország között. Szovjetország és Finnország között rendeződtek az összes függőben levő kérdések. A legutóbb létrejött egyezmény értelmében a két állam között helyreállott a vasuti forgalom.

Az angol király rádióbeszéde. György angol király a királyi palotából rádióbeszédet intézett az angol néphez. Beszédében beismerte, hogy Anglia végzetes helyzetbe sodródott.

Hangsúlyozta, hogy a harc központjában elsősorban London áll. Kiemelte, hogy Anglia nincs egyedül és bizik Amerika jóindulatában.

Visszaállítják Romániában a megyei rendszert. Romániában a közigazgatást teljesen újjá szervezik. Megszüntetik a tartományokat és visszaállítják a megyei rendszert. Ezáltal megtakarítást akarnak elérni és közvetlenebbé akarják tenni a kapcsolatot a megyékben működő közigazgatási szervek között.

A Szezei-csatorna Társaság nem fizet osztalékot. A Szezei-csatorna Részvénytársaság értesítette részvényeseit, hogy további intézkedésig osztalékot nem fizet.

Bíróság elé állítják a vasgárdisták kivégzőit. A román kormány elrendelte, hogy mindazokat a személyeket, akik politikai mozgalmak elfojtása alkalmával gyilkosságot követtek el, állítsák bíróság elé. A vasgárdisták kivégzőit rövidesen bíróság elé állítják. Így nyilvános tárgyaláson fognak tisztázódni Zelea Codreanu vasgárdista vezér halálának körülményei is.

A román miniszterelnök külföldi útja elmarad. Antonescu, román államvezető miniszter Berlinbe és Rómába készült látogatást tenni. Utazása október második felére maradt.

Folyik a bukovinai és beszarábiai németek áttelepítése. A bukovinai és beszarábiai németek áttelepítése nagy lendülettel folyik. Bukovinába német bizottság érkezett, amely az orosz bizottsággal egyetértőleg a munka gyors és sima lebonyolítását intézi.

A döntő fegyver. Abban az óriási mérkőzésben, amelyet ma Anglia világalalmának megdöntéséért vívnak a tengely-hatalmak, meglepetés erejével hatott a zuhanóbomba fegyvere. Elképzeltetlen erejű fegyver ez, amely városokat dönt romba. Kezeléséhez páratlan szakértelmen kívül hihetetlenül erős fizikum is kell és a lélekjelenlétnek bámulatos ereje. Erről a zuhanóbombázásról számol be ritka pillanatfelvételek kapesán Tolnai Világlapjának új száma, amely ezenkívül helyszíni fényképes riportokban mutatja be a felszabadulását ünneplő Ernélyt, valamint a világban való érvényesüléséért küzdő Olaszországot. A legjobb magyar szépírók novelláin kívül egyetemi orvosprofesszorok látják el gyakorlati tanácsokkal a betegeket, a közélet számottevő egyéniségei mondják el érdekes élményeik legjavát. Kitérő rejtvényrovat teljesíti ki Tolnai Világlapjának ezt a számát is, amelynek 20 fillér az ára.

**ERDÉLY LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI
ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKLAPJA: A**

MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

**MUTATVÁNYSZÁMOT
INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL**

**KOLOZSVÁR
BRASSAI-UCCA 5. SZÁM.**

Előfizetési díja
egész évre csak
4 — Pengő

HIREK

A miniszterelnök kitüntetése.
Horthy Miklós, kormányzó Ófőméltósága Teleki Pál miniszterelnöknek a Szent István rend nagykeresztjét adományozta. Az államfő a magas kitüntetéssel a miniszterelnök munkásságát jutalmazta meg, amellyel a trianoni béke-parancs jóvátételének egy újabb szakaszát megvalósította.

A visszantért területek lakosságának békéje felett a magyar kormány és a magyar hadsereg őrködik!
A Délerdélyben román uralom alatt maradt magyar lakosság helyzetével kapcsolatban hivatalosan kijelentették, hogy mindenki maradjon helyén, mert békéje és biztonsága felett a magyar kormány és a magyar hadsereg őrködik. A mai határok között Magyarország már jelentékeny erőgyarapodással vigyázhat a határokon túl élő testvéreinkre. Akik kibirták azzal a támogatással, amelyet eddig nyújthatott Magyarország, ma a hatásosabb támogatás mellett sokkal biztosabban érezhetik magukat.

A miniszterelnök látogatása a Székelyföldön.
Teleki Pál miniszterelnök székelyföldi körútja során Marosvásárhely városában megbeszélést folytatott a magyarság vezetőivel. A megbeszélés alkalmával nagyfontosságú kijelentéseket tett. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a kormánynak legelső feladata lesz a székelyföldi közlekedés kérdésének megoldása. A vasuti vonal másfél év alatt fog elkészülni. Utvonalát már kijelölték és megállapították, hogy két alagút segítségével igen jó összeköttetést lehet létesíteni a Székelyfölddel. Teleki Pál a közlekedési kérdések után több fontos időszervi kérdést beszélt meg.

Tanítónőképző a Mariánumban.
A római katolikus püspöki helytartóság Kolozsváron a Mariánumban átmeneti jelleggel tanítónőképző intézetet állít fel. Azok a tanulók, akik a nagyszeheni Ferencrendi nővérek vezetése alatt álló intézetbe jártak, a Mariánumban kell, hogy jelentkezzenek.

Mindenkit érdekel!

A Magyarországhoz visszaesetolt erdélyi területeken mindenfelé teljesen végetért a román lej pénzérték pengőre való beváltása. Először a papírpénzt váltották be s utána fokozatosan az ezüsből, nikkelből és rézből vert román pénzeket is beváltják. Egyelőre a román fém-pénzek érvényben maradnak a visszatért területeken mindaddig, amíg beváltásukról hivatalos rendelet jelenik meg. Tehát, amíg ez megtörténik, mindenki köteles elfogadni.

Az alábbi táblázat az aprópénz fényképmásolata és a lejhez viszonyított értékmutatója.

Ha valaki a pénz átváltása körül valamit nem ért, forduljon felvilágosításért a Magyar Nemzeti Bank legközelebbi kirendeltségéhez, ahol megadják a szükséges felvilágosításokat.

Átváltási árfolyam: 1 pengő = 30 lej.

Az 1 filléres bronz pénz

Ennek az értéke 30 bani

A 2 filléres bronz pénz

Ennek az értéke 60 bani

A 10 filléres nikkel pénz

Ennek az értéke 3 lei

A 20 filléres nikkel pénz

Ennek az értéke 6 lei

Az 50 filléres nikkel pénz

Ennek az értéke 15 lei

Az 1 pengős ezüst pénz

Ennek az értéke 30 lei

A 2 pengős ezüst pénz

Ennek az értéke 60 lei

Az 5 pengős ezüst pénz

Ennek az értéke 150 lei

Maradunk, akik voltunk! Az átalakulás lázas he-
teiben, a postaszolgálat elakadása miatt, nem tudtuk ked-
ves olvasóinkkal a kapcsolatot fenntartani. Kényszerű
hallgatásunk, amint a beérkezett levelekből látjuk, olva-
sóiink egy részében azt az aggodalmat keltette, hogy a Ma-
gyar Nép két évtizedes pályafutását megszakítja az
örvendetes nagy változás. Szeretettel jelentjük, hogy ez az
aggodalom hiábavaló: lapunk nemcsak élni, de fejlődni
akar a szabadabb idők levegőjében. Ugy érezzük ugyanis,
hogy még nagy feladat vár ránk: olvasóinkat, kedves er-

délyi magyar testvéreinket, vissza kell kalauzolni a
magyar baza kebelére, meg kell ismertetnünk az új élet
lehetőségeivel és feladataival. Az erdélyi magyarság meg-
nyeréséért bizonyosan sok újság fog versenyezni. Azt hisz-
szük, méltán bizhatunk abban, hogy olvasótáborunk tovább
is követi azt a fáklyafényt, amelyet hűsz esztendő sötét-
ségében — bátorsággal, rendületlen hűséggel hordoztunk
előttük.

Maradunk, akik voltunk: olvasóink igaz barátai, jó-
akaró tanácsadói, hűséges kalauzai.

**Diadalmi keresztet állítanak fel
Zilahon.** A zilahi róm. kat. egyház-
község a felszabadulás emlékére a
templom elé márványfeszület felál-
lítását határozta el. Varju Benő es-
peres plebános a szép terv keresztül-
vitele érdekében adakozásra hívta
fel híveit.

Balra hajts! A katonai hatóságok
rendelete értelmében a Magyaror-
szághoz visszacsatolt erdélyi terüle-
ten minden a magyarországi rendhez
alkalmazkodik. Tehát az út balolda-
lán kell hajtani és a járműveket
jobbról kell előzni.

A viszonzóság alapján! Magyar il-
letékes helyen kijelentették, hogy a
magyar területen élő románokkal
szemben követendő politikát Magyar-
ország pontosan ahhoz fogja majd
szabni, hogy a román kormány mi-
képpen bánik el a romániai magyar-
sággal. A Romániában élő magyar-
sághoz számítanak természetesen a
moldovai és bukovinai magyarok is,
akik eddig anyanyelvüket sem isko-
láikban, sem templomaikban nem
használhatták. Illetékes magyar kö-
rök kijelentették még a következő-
ket: Magyarország el van szánva ar-
ra, hogy a legbékéltetőbb szel-
lemű politikát folytatja, hogyha ezt
román részről nem teszik lehető-
lenné.

Aradiak ünnepe Nagyváradon. Az
aradiak az aradi vértanúk emlékün-
nepét Nagyváradon fogják megtar-
tani, mert Aradon, minthogy idegen
megszállás alatt van, az ünnepség
nem tartható meg.

Felhívás! Kérjük azokat a szülő-
ket, kiknek 8—11 év körüli vak gyer-
mekük van (fiú, vagy leány), hogy
egy levelezőlapon, minél rövidebb
idő alatt jelentsék be a Kolozsvári
Vakok Intézete igazgatóságához! Ko-
lozsvár, Honvéd-utca 23. szám.

Az új magyar szociálpolitika. Köz-
vetlenül Erdély egy részének vissza-
terte előtt iktatta törvénybe a magyar
országgyűlés az országos nép- és csa-
ládvédelmi alapról szóló javaslatot,
amely az intézményes és korszerű
magyar szociálpolitika megvalósítá-
sát jelenti. A törvény megalkotását
évekre visszanyúló komoly munka
és új eszközökkel dolgozó kísérletek
előzték meg. Ezek összefoglalását, a
céltudatos magyar szociálpolitika is-
mertetését adja új könyvében dr.
Valkó László, aki mint Csongrád
vármegye szociális tanácsadója tevő-
leges részese ennek a munkának. A
tanulmány szól az ú. n. közjóléti
szövetkezetek szervezéséről is és rész-
letesen ismerteti a Mátészalkán meg-
indított első ilyen szövetkezet mun-
káját. A csongrádmegyei családvé-
delmi és szociális munka eredményei
pedig szemléltetően igazolják, mi-
ként lehet a hatáskülső inszégse-
lyezést intézményes segítőakcióvá ki-
szélesíteni. Valkó László könyve a
mai Magyarország új szociálpolitiká-
ját foglalta össze és így különösen
jelentős a visszacsatolt erdélyi részek
szempontjából is. A kötetet a buda-
pesti Magyar Társaság adta ki és 2
pengős propagandaáron került for-
galomba.

Országzászlót kap Kolozsvár. A
budapesti Szabadságtéren nagy ün-
nepséggel avatták fel a Kolozsvár vá-
rosának szánt országzászlót. Az ün-
nepi beszédet Józán Miklós püspöki
helynök tartotta.

Terített asztalok az utcán.

Amikor átlépték a magyar katonák
a trianoni határt, mindenütt terített
asztalok és vetett ágyak várták őket.
Kalotaszegen végig mesébe illő dia-
dalut volt a honvédek bevonulása.
Harangok zugása közben festői nép-
viseletbe öltözött magyarok várták a
bevonuló honvédeket. Körösfő utcáin
végig asztalok állottak az egyik ol-
dalon és roskadoztak a sok földijő
terhe alatt. Az út másik oldalán
sem lehetett megállás nélkül elmen-
ni, finom itókat kínáló kalotaszegi
magyarok egész csapata osztogatta
a szomjas honvédeknek az italt. Bi-
zony csodálkozhattak egy kicsit,
hogy a szolgálatban levő magyar ka-
tonák csak éppen belekóstoltak a
borba és mentek tovább. Vegyék tu-
domásul Kalotaszeg jószívű magyar-
jai, hogy a katonának szolgálatban
nem szabad szeszestalt fogyasztania.
Ezt a parancsot a magyar katona
meg is tartja. Nemsokára Kalotaszegen,
hanem mindenfelé hasonló jelenetek
játszódtak le. A dunántúli, felvidéki
és alföldi honvédek pillanatok alatt
megismerték és megszerették az er-
délyi magyarságot. Sokan vannak,
akik most elszomorodva emlegetik,
hogy nemsokára vissza kell menniök
állomáshelyükre.

Hány ember él Romániában? Ro-
mánia lakossága a sorozatos területi
veszteségek következtében 13 millió
kétszázezerre csökkent. Magyaror-
szág lakosságának száma néhány
százézerrel több.

Kérjen mutatószámot
gyermeké számára az

ÚJ CIMBORA

CIMŰ KÉPES GYERMEKLAPBÓL.
MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 5. SZ.

ELŐFIZETÉS:

Egész évre — — 7— Pengő
Fél évre — — 3.50 Pengő
Negyed évre — — 3.50 Pengő

Pontos!

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a nagyméltóságu
m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter ur
kivánságára az összes alsó- és középfoku
állami és felekezeti iskolák

mindennemű tankönyve és nyomtatványa a Minerva Müintézet
R. T., Kolozsvár utján kellő időben kerül terjesztésre.

Megfelelő felvilágosítást készséggel ad a
MINERVA MÜINTÉZET R. T. Kolozsvár, Brassai-utca 5.

Fontos!

**Belgrádba utazott a földművelés-
ügyi miniszter.** Teleki Mihály gróf,
földművelésügyi miniszter a jugo-
sláv fővárosba utazott.

**Megtalálták a marosvásárhelyi
Petőfi-emlékművet.** A marosvásár-
helyi főtérről a románok elvitték az
ismeretlen katona szobrát. Kiderült,
hogy az ismeretlen katona beton-
alapja a régi Petőfi emlékművet ta-
karta. A Petőfi emlékműről most le-
szedik a beton burkolatot.

**Légi járatok Budapest és a vissza-
csatolt erdélyi terület között.** Buda-
pest főváros és a visszacsatolt er-
délyi részek között légijáratot indi-
tottak. A repülőgépek Nagyvárad,
Kolozsvár érintésével Marosvásár-
helyig, majd később Székelyudvar-
helyig és Sepsiszentgyörgyig közle-
kednek.

**Mi lesz a rekvirált lovakkal, sze-
kerekkel és szerszámokkal?** Kolozs-
vár város katonai parancsnoksága
hirdetményben tette közhírré, hogy
a román hadsereg által elvitt lova-
kat, szerszámokat és szekereket álli-
tólag Románia vissza fogja adni. A
rendelet a következőket tartalmazza:

Előreláthatólag a lovakat katonai
bizottság fogja átvenni állatorvosi
vizsgálat és beoltás mellett és csak
ennek megtörténte után veszik át a
vármegyei katonai parancsnokságok
és adják át a gazdáknak a melléjük
rendelt gazdasági felügyelők útján.

A kiosztást úgy intézik, hogy a lo-
vakat, szerszámokat és szekereket
azok kapják, akiktől azokat besoroz-
ták. Ha azonban ez nem volna ke-
resztülvihető, úgy a kiosztást akként
intézik, hogy minden járásra jusson
megfelelő számú ló, szerszám és jár-
mű. A kiscgazdák előnyben fognak
részesülni. Minden gazdát figyelmeztet-
tek, hogy az átadás csak ideiglenes

és az átvételről mindenkinek írás-
beli elismervényt kell adnia és írás-
ban kötelezettséget vállalnia, hogy
az átvett lovat a jó gazda gondossá-
gával tartja, minden mulasztásból
eredő károkért felelős és hogy eset-
leges intézkedésre lovat, szerszámot,
járművet azonnal vissza kell adnia.
Figyelmeztetem végül a gazdákat,
hogy a magyar államot semminemű
kártérítési kötelezettség nem terheli.
Kolozsvár, 1940. szeptember hó 18-án,
Beck Albert, ezredes, Kolozsvár thjif-
város katonai parancsnoka."

Felhívás! Az ismét magyarrá lett
Siketnémak Kolozsvári Állami Inté-
zete felhívja mindazon szülőket és
gyámokat, akiknek 8—11 éves koru
siketnéma gyermekük van, jelent-
sék be a fenti intézet igazgatóságá-
nak — nemrevaló tekintet nélkül —
a tanítatásuk iránti intézkedések
megtétele végett. Siketnémak Inté-
zete Kolozsvár, Honvéd-u. 38.

**Több brassói cég magyar területre
akar költözni.**

A Romániában uralkodó állapo-
tokra jellemző, hogy Brassóban év-
százados szász cégek szüntetik meg
működésüket. A gazdasági élet a ro-
mán megszállás alatt maradt terüle-
ten teljesen megakadt. Régi brassói
és szászöldi kereskedők s gyárosok
elhatározták, hogy székhelyüket a
magyar fennhatóság alá visszakerült
Sepsiszentgyörgyre helyezik át.

**Legideálisabb hashajtó, vértisztító,
epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-
pirula.** Székrekedés, bélrenyheség,
rossz emésztés, gyomorrontás, felfu-
vódás, gyomor- és bélfájdalmaknál
teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz
ára 25 lej. Minden városi és vidéki
gyógyszertárban és drogériában kap-
ható.

RÖVID HIREK

**Nagy vihar a La Manche esa-
tornán.** A La Manche csatornán óriási
vihar dult. A szél sebessége óránként
62 kilométer volt.

Rendezik a fővárosi pályaudvarokat.
A székesfőváros mérnöki hivatala
régóta foglalkozik a pályaudvarok
rendezésének kérdésével. A legsürgő-
sebb a nyugati pályaudvar kitelepi-
tése. Hir szerint a tervet rövidesen
megvalósítják.

Fővámhivatal lesz Kolozsváron. A
Központi Vámigazgatóság Kolozs-
váron fővámhivatalt állít fel. A fő-
vámhivatal hatásköre a keleti és er-
délyi országrészekre fog kiterjedni.

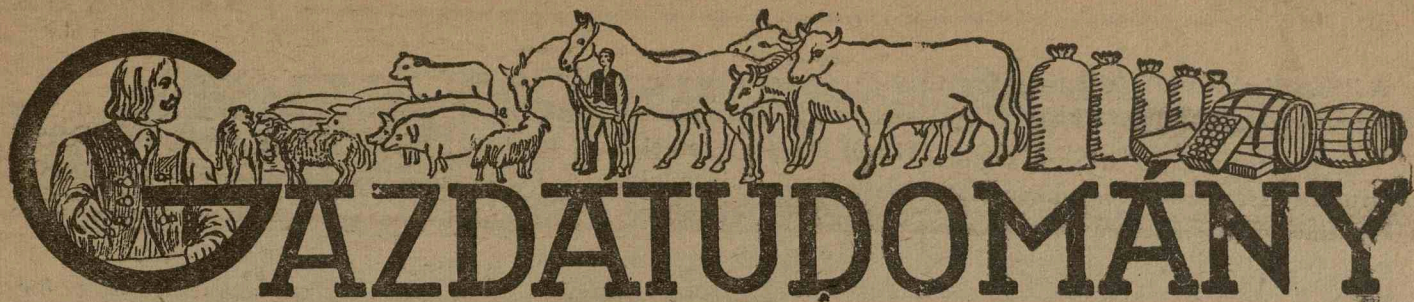
A kolozsvári Nemzeti Színház kára.
A kirabolt kolozsvári Nemzeti Színház
berendezésének helyrehozatalához 100
ezer pengő szükséges. Az összeget a
közoktatásügyi kormányzat fogja ren-
delkezésére bocsátani.

**Jugoszláviában lezuhant egy repülő-
gép.** A zágrábi utasszállító repülőgép
sziklának ütődött és lezuhant. 6 utas
és a repülőgép személyzete szörnyet-
halt.

Könyvtárakat szerveznek Erdélyben.
Hóman Bálint, vallás és közoktatás-
ügyi miniszter intézkedett, hogy az
erdélyi könyvtárakat lássák el olyan
magyar könyvekkel, amelyek 1918. és
1940. között jelentek meg Magyaror-
szágon.

**Jugoszláviában a kiskorúaknak nem
szabad italt kimérni.** Egy jugoszláviai
városban két vendéglőst megbüntet-
tek, mert szeszes italt mértek ki két
kiskorúnak. A vendéglősök megbüntet-
tésével egyidejűleg elrendelték, hogy
kiskorúaknak a jövőben nem szabad
szeszesitalokat kimérni.

**Elvitték a Csiktaplocán eltemetett
vasgárdisták holttesteit.** A magyar
hénvédség bevonulása előtti napon a
Csiktaplocán kivégzett és eltemetett
43 vasgárdista holttestét a románok
koporsóba rakták és elvitték. A román
bizottság egyik tagja beszédet intézett
az összegyűlt magyar lakossághoz és
megköszönte a lovagias magatartást,
amivel a magyar lakosság megtisztel-
te az ártatlanul kivégzett emberek
sírját.

Fordítsuk meg a szekerek rudját!

— Induljanak nyugatra és északra a deszkás székelyek! —

Gróf Teleki Pál, miniszterelnök több erdélyi városban tett fontos nyilatkozatokat. A miniszterelnök, mint a legfontosabb és legközelebbi teendőt a visszacsatolt Erdély közlekedési kérdéseinek megoldását jelölte meg. Nagy megnyugvással és bizakodással kell, hogy eltöltsön mindenkit a magyar miniszterelnök nyilatkozata. Nem is várhattunk tőle más nyilatkozatot és más tervet, hiszen ő, aki a földrajz tudományának világhírű tudósa és mint ilyen országok közötti ellentétek alkalmával is szerepelt döntőbíróként, legjobban tudja, hogy mit jelent a visszacsatolt Erdélyre nézve a székelykocsárdi és tövisi vasuti esomópontok elvesztése. Erdély nemcsak két részre szakadt az új határvonal által, hanem minden részében, de különösen a Magyarországhoz visszakerült északi részén a közlekedés tekintetében további szakaszokra bomlott. Valóban elsőrendű feladat tehát ezeknek a hibáknak a kiküszöbölése, hiszen közlekedés nélkül az állami élet gépezete megáll. Addig is azonban, amíg elkészül a vasuti vonal, amelynek építését másfél esztendőre tervezik, tenni kell valamit és magunknak kell megtalálni azokat a módokat, amelyek meg tudják oldani a nehéz közlekedési kérdéseket.

Itt van például a székely deszkások helyzete. Nemcsak a megszakított vasuti vonal, hanem fő kereskedelmi központjuknak, Brassónak az elvágása is nehéz helyzetbe hozta őket. Nehány héttel ezelőtt még az Olt völgye tele volt deszkás székelyekkel, akik hosszú sorokban szállították az épület anyagot Brassóba. Brassóban pedig a székely a faanyag árával sok mindent megvásárolt, amit otthon a kiskereskedő nem nyújthatott számára. Jól megszervezett alapokon nyugodott a székelység kereskedelme. Bras-

sóban lerakatok és megbizottak segítették meg a székelyt, hogy a faanyagot akkor is értékesíteni tudja, ha nyomban nem kerül rá vevő. Még az a haszon is származott a brassói utakból, hogy hazafelé sokszor került a szekérre utas, vagy sokszor szállított a székely árut a hazai kereskedőnek, amiért becsületes bér járt neki.

A deszkás szekerek rudját most másfelé kell fordítani! Nem délre, hanem északra és nyugatra, mert Brassóba nem lehet eljutni a határ miatt. Ha északra indul a deszkás székely, eljuthat egész Kolozsvárig és jó áron eladhatja áruját. A székely körvasut vonala meg van szakadva és minden kormánygondoskodás és jóindulat mellett is hosszú idő telik el, amíg a vonalat pótolni lehet. Nagy jelentősége van tehát annak, ha bizonyos árukat a székelyek tengelyen szállítanak észak és nyugat felé. Visszaemlékezem még arra az időre, amikor a vasuti vonalak és a gépkocsik nem kényeztették el annyira az embereket, mint ma. A székelység akkor kitartó, apró loval egész Kolozsvárig elszekerezett. A deszka, gerenda és degenyeg mellett nagyon sok borvizet szállítottak a mezőségi részekre és még Kolozsváron tundra is. Bizony sokszor a pénccel is meggyűlt a székelynek a baja, mert az áru között néha néhány liter, vagy kisebb hordócska fenyőpálinka is meghúzódott, amit kiválasztott vevőinek vitt a székely.

Nincs tehát most más megoldás, mint visszatérni a régi rendszerhez. Ez mindenkin segíteni fog az átmeneti időben, amíg a vasut elkészül. Meg kell tehát fordítani a székely szekereket és rudjuk mutasson a megnagyobbodott és boldog Magyarország felé.

Dr. Szász Ferenc.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

A Hitelszövetkezetek Szövetsége fogja a gabonakereskedelmet lebonyolítani.

Északerdélynek az anyaországhoz történt visszacsatolásával kapcsolatban megoldást nyert a mezőgazdasági termények jövőbeni értékesítésének kérdése is. Darányi Béla, a Futura alelnök-vezérigazgatója és gróf Bethlen László a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének elnöke között megállapodás jött létre, amely szerint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége a jövőben elvállalja a Futura erdélyi főbizományosságát és az eladó készletek felvásárlásáról gondoskodni fog a mindenkor megállapított hivatalos árak mellett. Ennek ellenében a Futura nem állít be külön saját szervezetet Erdélybe.

Jó termés várható kukoricából.

Tekintettel arra, hogy még idáig dér nem volt, a kukorica be fog érni. Remény van arra, hogy a kukoricából a közepesnél jobb termés lesz. Hasonlóan jó termés várható krumpliból is.

Két mezőgazdasági kamara lesz a visszacsatolt részeken.

A földművelésügyi miniszter terve szerint Erdélyben két mezőgazdasági kamarát állítanak fel. Az egyik Kolozsváron, a másik pedig Marosvásárhelyen lesz. A kolozsvári kamara hatáskörébe tartoznak a keletmagyarországi és az északerdélyi területek, a marosvásárhelyi kamarához pedig a Székelyföld.

Szaporítsunk fagyálló diófákat!

Az elmúlt szigorú tél nagyon sok kárt okozott a dióültetvényekben. Nemcsak a diófák termését pusztította el, hanem sok helyen maguk a fák is nagy károkat szenvedtek. Tekintettel arra, hogy törekednünk kell a fagy iránt ellenálló diófák szaporítására, vetés céljára diót az olyan fákra szedjünk, amelyek az idei telet jól állották. Nagyon valószínű, ugyanis, hogy ezt a tulajdonságot a fák átörökítik utódjaikra is. Az elmondottak egyben figyelmeztetnek, hogy a gyümölcsfák szaporításánál, sok minden egyéb tulajdonság figyelembe vételén kívül arra is kell vigyázni, hogy a fagyval szemben milyen ellenállóak. Így például alma,

körte és szilvafáknál is vigyázzunk arra, hogy oltóvesszőket csak olyan fákra szedjünk, amelyek a legellenállóbbaknak bizonyultak a fagyveszedelmekkel szemben.

Jól sikerült Magyarországon a cukorrépatermés.

Megállapítható, hogy Magyarországon az idei cukorrépatermés ki fogja elégíteni az ország szükségleteit. Idén a gazdák 110 ezer katasztrális holdon vetettek répát. Ebből a területből az áradások miatt 5-6 ezer hold tönkrement és a nyári esőzések is ártottak egyes helyen a cukorrépának. A megmaradt cukorrépa azonban bőségesen fedezi a szükségletet és a magyarországi cukorgyárak egyrésze már megkezdte a répa feldolgozását.

Megnövekedett az érmelléki szőlővidék jelentősége.

A bécsi döntés Erdélyt úgy vágta ketté, hogy az összes hegyvidéki szőlők román területre estek. Ez nagy veszteséget jelent számunkra, mert a marosmenti és küküllőmenti borokhoz hasonló minőségű bor nagymennyiségben Erdély egy vidéken sem terem. Nagyon előnyös helyzetbe jutottak az érmelléki szőlősgazdák. A határvidékről az ország közepébe kerültek és elsőrendű hivatásuk, hogy Erdélyt borral lássák el. Ez a feladatuk rendkívül nagyfontosságú, mert Erdély északi részének visszacsatolásával megszünt az okiráltságbeli borok szerepe. Miandent el kell követni, hogy állami támogatással az érmelléki szőlőtermelés újabb fejlődésnek induljon. Adókedvezményekkel és nem oltványok kiosztásával kell segíteni az érmelléki szőlőtermelőket. Fontos mérlegelés tárgyává kell tenni a direkttermő szőlők ültetésének és termelésének kérdését.

Házifogyasztás céljaira kedvezményes illeték mellett szabad pálinkát főzni.

A m. kir. pénzügyminiszter rendeletet bocsájtott ki, amely szerint gyümölcs- és szőlőtermelők kedvezményes illeték mellett főzhetnek házi használatra pálinkát. Felvilágosítást a községi előjáróságok adnak.

Magyar-román gazdasági tárgyalások.

A magyar-román árucseré forgalomban Északerdély visszacsatolása után zavarok állottak be. A megváltozott viszonyoknak megfelelően a Magyarország és Románia között fennálló szerződést megvizsgálják és átalakítják. A tárgyalások október hónap folyamán Budapesten lesznek.

Megjavult Magyarország tűzifa-ellátása.

Vargha József, ipari és kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a visszatért erdélyi részeknek a megnagyobbodott Magyarország tűzifa-ellátásának nézőpontjából óriási jelentőségük van.

Százezer mázsa búzát kell behozni Erdélybe.

Megállapították, hogy Északerdélynek az anyaországhoz való csatolása a búzával való ellátás terén új helyzetet teremtett. Az erdélyi részek szükségleteinek biztosítására százezer mázsa búzát kell behozni Erdélybe.

Csak igazolvánnyal szabad kávé és teát szállítani a katonai közigazgatás alatt álló területről!

A katonai parancsnokság rendelete értelmében kávé és teát a katonai megszállás alatt levő területről csak erre a célra szolgáló szállítási igazolvánnyal lehet kivinni.

A pénzbevéltás falun.

A Magyar Nemzeti Bank és a Gazdasági Hitelszövetkezetek Szövetsége közt megállapodás létesített, amely szerint a lejnek pengőre történt beváltását falusi községekben a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége vállalja el, szövetkezetei és szervei útján. A falvak lakossága tehát várja nyugodtan a szövetség megbízottainak megérkezését és készpénzkészletét ne adja át alkalmi üzereknek. Különösen áll ez az ércpénzkészletre, mely további intézkedésig mint törvényes fizető eszköz forgalomban marad minden esetleges ellenkező híreszteléssel szemben.

A harmadik német birodalom megalakulása.

A második német birodalom napja Franciaországban kelt fel és ott is hanyatlott le. Bismarck művét a franciák leverése tetőzte be s a német császárságot Versaillesban, a francia királyi palotában kiáltották ki ezelőtt 69 esztendővel. Ez a nagy német győzelem majdnem 50 évre a német birodalmat tette Európa leghatalmasabb országává. Franciaország elvesztette Elzász-Lotharingia nevű tartományát, hadikárpótlást fizetett és az új német császár elismerte. A német egység a német császárság személyében a közös birodalmi gyűlésben és a német hadseregben nyert főleg kifejezést. Az egyes német országok régi nevüket, közigazgatásukat és tartományi szerveiket megtartották, de mindnyájan elismerték a német császárt, mint egyetlen urukat. A második német birodalom tehát megőrizte az egykori német szétszakadozottság bizonyos maradványait. A birodalmon kívül élő többi németekkel nem sokat törődött. Külpolitikailag Ausztria-Magyarországgal szövetségbe lépett, amely birodalomban még a legtöbb német anyanyelvű ember volt. Ezeknek sorsa felett a második német birodalom nem nagyon aggódott, mert ezeknek a németeknek általában jó dolguk volt. A Balti-tenger partján lakó németeket az oroszok elnyomták, de a német birodalom ebből nem csinált háborús kérdést.

A második német birodalom erejét a világháború törte meg. Ezelőtt 21 esztendővel Versaillesban aláírták azt a szerződést, mely Németországot másodrangú hatalommá akarta sülyeszteni. A második német birodalom hatalmának tehát ugyanabban a Franciaországban hanyatlott le a napja, ahol annakidején megalapították. A franciák újból elvették Elzász-Lotharingiát, a német hadsereget és hajóhadat lefegyverezték és a németeket óriási összegű hadikárpótlás fizetésére kényszerítették. Ezenkívül Németország majdnem minden szomszédjának német területeket adott. A hadikárpótlás kifizetéséig a gazdag Saar-vidéket francia katonaság szállotta meg. A versaillesi békeszerződés francia előkészítői úgy látták, hogy ezek az intézkedések Németország erejét végleg megtörik.

Valóban a versaillesi béke utáni években Németország hatalma a legkisebb volt. Iszonyú drágaság tört ki és milliók maradtak munka nélkül. A császárság helyébe köztársaságot alapítottak s a német állam évről-évre közelebb került a kommunizmushoz. 1922-ben létre is jött a német orosz egyezmény s Németországban a kommunisták szemlátomást erősödtek. Már-már úgy látszott, hogy az egész ország kommunista lesz, mikor fellépett a harmadik német birodalom megalapítója: Hitler Adolf.

Ez a rendkívüli ember ezelőtt 51 évvel született Ausztriában. A világháború előtt Németországba került s mint német katona harcolt a nyugati hadszin-

téren. A háború után München városában politikai pártot alapított. A pártnak kezdetben hét tagja volt. De a hívek száma gyorsan növekedett, mert Hitler Németország valamennyi bajára tudott orvosságot. Kezdetől fogva harcot hirdetett a kommunisták és a zsidók ellen. A németek összefogását és teljes nemzeti egységüket követelte. A munkanélkülieknek munkát, az ország gyengesége felett búslakodóknak pedig erős és legyőzhetetlen német birodalmat ígért. Három év alatt a párt már annyira megerősödött, hogy forradalommal akarta a hatalmat megszerezni. Ez azonban nem sikerült s Hitlert és társait pár hónapi fogsággal büntették. Kiszabadulása után pártja még jobban megerősödött. Amint a németek látták, hogy Franciaország és Anglia saját jószántából nem akar Németország helyzetén könnyíteni, egyre többen Hitlernek adtak igazat. Ő pedig mindig hangoztatta, hogy ha a németek egységesek és összetartók, előbb-utóbb valamennyi ellenfelüket le tudják győzni. Így a párt évről-évre erősödött. Ezelőtt tiz évvel már 6 millió szavazatot kapott. Rá három évre, 1933-ban Hindenburg német birodalmi elnök Hitlert bizta meg kormányalakítással. A következő évben Hindenburg halála után Hitler lett a német birodalom egyedüli ura.

A világháború vége után meggyengült második német birodalom Hitler vezér és kancellár irányítása alatt egy új, erős és hatalmas birodalommá alakult át. Ezt a hitleri Németországot nevezik harmadik birodalomnak. A harmadik birodalom évről-évre hatalmasabb lett. Hitler kancellár első dolga a német hadsereg újjászervezése és megerősítése volt. Ezáltal a németek önbizalmát visszaadta. A harmadik birodalom lassankint minden németet bekapcsolt a nagy német célok szolgálatába s ezáltal a német egység folyton erősödött. 1935-ben népszavazás alapján a Saar-vidéket visszaesatolták Németországhoz. A következő évben a németek megszállták a Rajna melletti semleges vidéket. 1938-ban Ausztriát és Csehszlovákia német vidékeit, 1939-ben pedig egész Csehországot a német birodalomba kebeleztek be. A múlt év szeptemberében, mikor a jelenlegi háború kitört, a német birodalom Európa legerősebb állama volt.

A harmadik német birodalom végleges formája a háború után fog kialakulni. Bizonyos azonban, hogy az összes eddigi német birodalmak között ez a harmadik német birodalom a legerősebb. Ebből már a régi német államok különállásának minden maradványa eltűnt s csak egyetlen akarat és hatalom uralkodik benne. És ez a birodalom már gondját viseli a világon élő összes németeknek. Bármilyen uralom alatt éljenek is, a németek mindenütt Hitler kancellár irányítását követelik. A német egység tehát sohasem volt olyan erős, mint éppen a mai időkben.

Mulafaló.

Erdély köszöntése.

Ma törjön égbe himnuszunk,
A nemzet szent fohásza,
És Isten csillagtrónusát
Övezze most a hála.

Kincses Kolozsvárt megremeg
A nagy királynak szobra:
Budára néz s a hős vezért
Testvérként átkarolja.

Amit remélni, nemzetem,
Csak álmaidban mertél:
Ágyu nem dörgött, vér se hullt,
S tiéd ma újra Erdély.

Szabadság földje, nagy, merész
Álmoknak hordozója,
Hol kürt riadt, kard villogott
Sok hosszú század óta.

Örökre él, mit vérrel írt
Jogunkért síkra szállva
Rákóczi, Bethlen, Bocskay
Szeplőtlen zászlajára.

Magyar dicsőség, ész, erő
Oltára: hősi földünk,
Mint újra meglelt gyermekét
Az anya, úgy köszöntünk.

Köszöntünk minden kis falut,
Mely muskátlis, virágos,
Székely kaput, galambdúcot
És büszke ősi várost.

És a Kárpátok szirtfalát,
Hősök porától szertét,
Szabaddá szépült sírokon
Ezernyi fakeresztet.

Rabláncaid már hullanak,
Köszöntünk, drága testvér,
Siess keblünkre, itt a perc,
Amelyre vágyva lestél.

Kemény volt harcod, ám kemény
Hős gránitmelled állta:
Magyar maradt a szív, a vér,
E győzhetetlen várta.

Ma szálljon égbe himnuszunk,
Ma zúgjon a harangszó,
Viharként zengjen esküszónk,
A nagy világba hangzó:

Amíg magyar szív él, dobog,
S a nap ragyogva felkél:
Addig szabad lesz és magyar
Hazánk smaragdja: Erdély!

Gyallay Domokos barátomnak magyar testvéri öleléssel Bpest, 1940 szept. 19.

Szathmáry István.

A segesvári polgármester.

1849-ből szól a történet.

Amint Szebent Bem katonái bevették, orosz, németet, Heydtét, Urbánt, Skariatint pokolba kergették, gróf Haller Ferenc újra elfoglalta kormányzói székét Segesvárt és Felső-Fejérvármegyében. Fejéregyházi vára volt rezidenciája.

Egy napon tagbaszakadt oláh sihedert hoztak eléje. Megkinzott, kirabolt egy falusi magyar nemes özvegy asszonyságot. Halálra kellett ítélni, fel kellett akasztani.

Eppen kihirdette gróf Haller a halálos ítéletet s éppen térdre hullva könyörgött a siheder kegyelemért, mikor bejelentik a segesvári polgármestert, aki jött egy csomó tanácsbelivel tisztelkedni, a gróft valami alkalmából üdvözölni. Igazi szászok voltak az istenadták, most már másodszor, harmadszor öntik ki szívök hazafias érzelmeit, felváltva magyar kormányzó, osztrák generális, oláh tribun, orosz hadvezér előtt.

A gróf rögtön beereszté a küldöttséget. A siheder akkor is térdelt, akkor is könyörgött. A segesvári polgármester díszruhában elmondotta üdvözlő beszédét. Csak úgy duzzadt magyarságtól, hazafiságtól, szabadságnak, függetlenségnek forró szerelmétől az a beszéd. A gróf meghallgatta türelemmel s elbocsátotta az urakat kegyesen. Mikor az ajtót betették maguk után, a gróf odaszólt a várnagyhoz, a sihederre mutatva:

— Vigyétek! A törvényes idő alatt akasztatok föl.

A törvényes idő két órai siralomház.

Két óra nagy idő. Segesvár közel van. Két óra alatt meg lehet fordulni Segesvárról s közben meg is lehet reggelizni. Az oláh gondolt egyet, föltápáskodott térdéről s a grófhhoz fordult.

— Nagyságos uram! Mikor ezt a várat az ősszel kirabolták, elvittek ám innen minden ékszer, aranyat, ezüstöt.

— El ám! Honnan tudod te ezt?

— Hogyne tudnám, mikor magam is vittem.

— Ejnye gazember, hogy merted te ezt megcselekedni?

— Hogyne merteni volna, mikor a segesvári polgármester úr rendelt ide fosztogatni s adott is öt forintot jutalomképen.

— Ejnye gazember, kétszer akasztatlak föl, ha be nem tudod bizonyítani, amivel ilyen derék előkelő urat vádolsz.

— Hogyne tudnám, mikor minden ékszer, aranyat, ezüstöt az ő belső pincéjébe vittünk, ott egy falba befalaztunk s eléje egy száz ejteles hordót hengerítettünk. Ott van még most is valamennyi. Rá tudom én arra vezetni a várnagy urat. Hanem egyet kérek, nagyságos uram! Nem bánom, ha kétszer felakasztanak, csak az első akasztás maradjon el mindig.

A gróf hitte, nem hitte a siheder szavát, de azért a várnaggyal s nyolc hajduval azonnal beküldte Segesvárra a polgármester pincéjét megvizsgálni. Hát bizony csak megtalálták ott a fejeéregyházi várból elrablott összes ékszer, aranyat, ezüstöt. Ahogy a siheder mondta.

A polgármesternél!

Aki egy órával előbb diszruhában biztosította a gróft hazafiságáról s tisztos polgári erényeiről s mély tiszteletéről — fényes küldöttséggel, ünnepélyes üdvözlő beszédben.

Eötvös Károly.

ÁPRÓSÁGOK ADOMÁK

tanácsot. Midőn a társaság egybeült, a báró minden ételt az asztalra rakatott és az ételt-italt egy nagy tálban összekeverve, elkezdte kínálgatni:

— Tessék, uraim, tessék!

A tanácsos urak tudták, hogy a házigazda a tréfában sem ismer tréfát, hát nekiláttak a gyanus ételnek. Csak az egyik jegyezte meg szerényen, hogy a sok finom dolog jobb lett volna külön-külön.

Azt mondta a báró:

— Ugy-e, ugy-e? Hát... a ti igéretetek is jó volt külön-külön... mármint egyétek meg ti is együtt, ahogy én a ti döntéseket megettem.

Bálintitt.

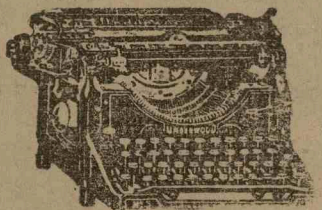
Báró Bálintitt, Erdélyország egyik jeles főura, föllépett országgyűlési képviselőnek.

Az ellenfél főkortese kijelentette:

— Most, választás előtt, Bálint itt. Bálint ott, Bálint mindenütt. De majd meglátjátok, ha bekülditek az Ország Házába... Bálint nem lesz seholl!

SMITH PREMIER Nr. 60.
REMINGTON
UNDERWOOD és CORONA

IRÓGÉPEK

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító-kellékekből. Speciális javító-műhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépek nagy raktára.

„RAPID” IRÓGÉPVALLALAT

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-UCCA 33.

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Z. K. Az orvosnak igaza volt, hogy a csontmagvu gyümölcsök magja okozhat mérgezést. A kéksav a legerősebb hatású mérgek egyike, az őszi barack, sárgabarack, meggy, cseresznye, szilva magjában található. Legtöbb van a keserümandulában. Gyerekeknél, akik sok barackmagot ettek, s felnőtteknél is keserümandula evése után, többször lépett fel kéksavmérgezés (ciánmérgezés). Az ilyen mérgezés jelei az erős szívdobogás, szédülés, a lélegzetvétel akadása, eszméletlenség, bémultság. Első segéiy a mesterséges légzés alkalmazása s az idegrendszert ingerlő izgatószerrek, erős feketekávé, tea nyújtása. Gyorsan orvost kell hívni!

G. L. Őszibarack fája azért nem termett, mert nem részesítette metszésben. Az őszibarack fákat nemcsak téli hanem nyári metszésben is kell részesíteni. A nyári metszés a termőrészek kiképzését célozza. Míg az őszibarack termését az egyéves fán hozza, az almástermésűek a 2-3 éves fán (ágon) teremnek. A téli metszés részben az alak kinevelésére, részben a levélrügyek gyorsabb termőre fordítására szükséges.

Drótkötélpálya a mezőgazdaság szolgálatában.

A magas hegyvidéken, például Svájcban és Ausztriában a hegyikaszalók szénatermésének betakarítása nagy nehézségekkel történik. A völgyekbe csak keskeny gyalogösvények vezetnek, amelyeken nagyobb mennyiségű szénát lehordani csaknem lehetetlenség. Ezért különleges szállító eszközök igénybevételével bonyolítják le a széna szállítását. Felhasználják például szénaszállításra a sodronykötél pályákat. Nagy csomókba összekötve vándorol a széna a mélyebben fekvő völgyekbe, hogy télen takarmánnyal lássa el az állatállományt.

Arsén van Szeged vidékén a talajban.

Német Vendel, szegedkörnyéki gazdálkodó arzénmérgezéssel került a szegedi kórházba. Német elmondta, hogy évek óta állandóan gyomor baj kínozza. Szakértő bizottság megvizsgálta Német Vendel birtokán levő kut vizét és megállapították, hogy a kut vize arzént tartalmaz. A szakértők szerint az arzén nem kerülhetett mesterséges uton a vízbe, hanem a talajból származik. Most ebből a nézőpontból vizsgálják meg a talajt.

Az összekevert étel.

A szamosújvári tanácsnál valami pere volt Wesselényinek. Akkori szokás szerint rendre járta az egyes tanácsnok urakat, informálódás végett. Mindegyik kijelentette, hogy az ügy tiszta, a bárónak igaza van, a pört csak megnyerheti. És a végén — elvesztette.

Wesselényi nyelt egy nagyot, várt egy kicsit. Pár hónap letelte után aztán vacsorára hívta az érdekes

Erdély szent földjének északi részét véráldozat nélkül szerezte vissza Magyarország. Így nem került sor arra, hogy a magyar honvédek bebizonyítsák vitézségüket. A magyar csapatok felvonulása alkalmával azonban mindenki meggyőződhetett, hogy a magyar honvédség felszerelése tökéletes és korszerű. Kolozsváron a Kormányzó Ur Öfjémelettsége előtt felvonultak a jövő katonái is, az ejtőernyős csapatok. A nyugati háborúban a német hadvezetőség nagy sikerrel alkalmazta az ejtőernyősöket. A jövőben ezekre a csapatokra óriási szerep vár. Ezek a csapatok nemcsak a meglepetést és gyorsaságot képviselik, hanem nagyszerű felszerelésük lehetővé teszi, hogy a nagyobb hadműveleteket olyan módon készítsék elő, hogy azoknak sikere biztos legyen. A kolozsvári bevonulás alkalmával a közönség, mintha érezte volna, hogy milyen nagy feladatok képviselésében vonulnak el előtte az ejtőernyős magyar honvédek, óriási ünneplésben részesítette.

A jövő katonái.

Dobruzsza ismét bolgár terület.

A erajovai szerződés által Bulgáriának ítélt dobrouzsai területek megszállása befejeződött. A bolgár csapatok bevonulása mindenütt teljes rendben, a lakosság kitörő lelkesedése között történt. A bolgár kormány több tagja Dobruzsába érkezett, hogy azonnal megkezdje a kormány munkatervének megvalósítását. Bulgáriában az örömdetes esemény alkalmából hálaadó istentiszteletek voltak. Képzünkön a pillanatot mutatjuk be, amikor Boris bolgár király a hálaadó istentisztelet után elhagyja a székesegyházat.

Bulgáriában nem tekintik befejezettnek a balkáni régióit. Szófjai vélemény szerint a bolgár és török államférfiak rövidesen tárgyalásra hívják meg Salzburgba

Megjötték a honvédek.

A dicsőségesen bevonuló honvédcapatok ünnepségéből a gyermekek is kivették részüket. Egy-kettőre a bevonuló huszárok nyergébe pattantak és ellepték az ágyukat és az egyéb katonai járműveket. Mindezt, amerre a honvédek elhaladtak, virággal és csók-

kal fogadták a gyermekek a magyar katonaságot. Képzünkön kalotaszegi kislányt látunk, amint gyermekes és kedves érdeklődéssel vizsgálja a magyar honvéd sapkáját. Ilyen és ehhez hasonló kedves jelenetekben bőven volt részük a bevonuló honvédeknek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért: M. M. Szolnok. H. Z. Hidalmás. P. V. Laposbánya. Ifj. B. L. Margitta. K. I. Székelydálya.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint ismeretes, előfizetőinket eddig kitöltött postautalvánnyal szolgáltuk fel és ezen postautalványt egyben fel is használhatták a pénz beküldésére. Most a felszólítás ebben a formában nem lehetséges s addig is, amíg a hátralékosokat külön felszólító levéllel figyelmeztetjük fennálló tartozásaik kifizetésére, felkérjük mindazokat, akiket felszólítottunk, sőt az összes hátralékos előfizetőinket, hogy szíveskedjenek a felütemelt összeget rendszeres postautalvány felhasználásával kiadónvatalunkhoz beküldeni. Megbízottaink kimentek ugyan vidékre, azonban addig is, amíg a megfelelő megyéket,

illetőleg községeket felkeresik, időtelük el s nekünk pedig szükségünk van a pénzre. Ezért ismételtén felszólítjuk a hátralékosokat, tekintve, hogy az évből alig pár hónap van hátra, tartozásaikat sürgősen küldjék be kiadónvatalunkhoz.

Amint már említettük, megbízottaink közül Török István Kolozs- és Szolnok-Doboka megyékben megkezdte munkáját s rövidesen sor kerül Bihar és Szilágy megyékre is.

Ismételtén felhívjuk azon előfizetőink figyelmét, akik lakóhelyükről elköltöznek, hogy ne csak az új címüket közölgék velünk, hanem a régit is, mert enélkül lehetetlen a sok hasonló név miatt a címet átjavítani.

K. L. Érdeklődésére közöljük, hogy községének nevét a címzésnél azért írjuk még románul, mert minden előfizetőnek egy megirt lemeze van, amely lemezeknek az átírása még nem fejeződött be, addig is azonban amíg ez megtörténik, a helységnevet átmenetileg román nyelven vagyunk kénytelenek közölni. Természetesen minden

igyekezetünk arra irányul, hogy ezt a legrövidebb időn belül magyar nyelvre átírjuk, azonban tekintve, hogy több ezer előfizető helynevet és megyéjét kell átjavítani, idő kell hozzá és csak fokozatosan tudjuk ezt elvégezni.

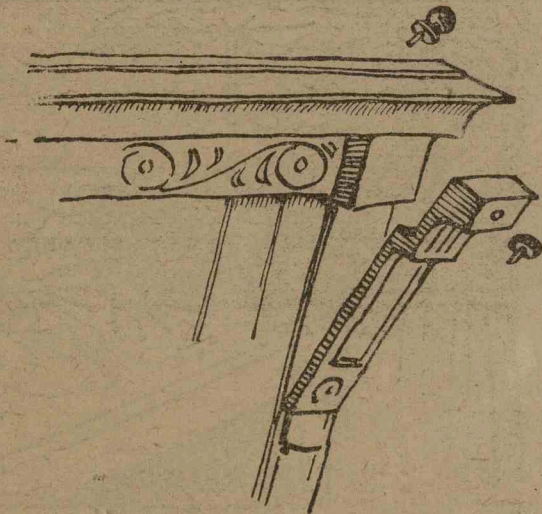
A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Ifj. T. K. J. Nagykapus 62, N. D. Visa 50, N. M. S. Visa 50, T. I. Hidalmás 500, G. F. Nagybacon 150, B. S. Nagybacon 150, R. M. Bouczhida 150, F. J. Nagybánya 150, V. S. Székelyudvarhely 15.000 lej, V. J. Hadad 10.10 Pengő.

A régi Kolozsvár színházi világáról ir színes beszámolót a *Déliab* színházi hetilap legújabb száma, s kitűnően szerkesztett népszerű színházi hetilap élénk riportokban számol be az ország színházi eseményeiről, színes filmismertetést, divat és szépségápolási tanácsot ad olvasóinak. Egyes szám ára 14 fillér.

Letört diszek visszahelyezése.

Ha ragasztott disz letört a butorról, késsel kaparjuk le a fennmaradt száraz enyvot s utána, hogy egészen tiszta és sima legyen a felület, dörzsöljük le csiszolópapírossal. Nagyon vigyázzunk, hogy fel ne karcoljuk a bútort. Ha

nebezen jön le az enyv, inkább forró vízbe mártott rongyoskával oldjuk le. Ha mind a két darab teljesen tiszta és száraz az érintkezési felületen, kenjük be folyékonyáttett, forró ácsenyvvel s nyomjuk a díszet szorosan a helyére. Legjobb, ha oadkötjük, nehezéket teszünk rá vagy leszorítjuk. Az esetleg kicsorduló enyvot még nedvesen letöröljük.

Szedjük kerti fűszernövényeket!

A fűszer- és gyógynövények termesztésére a múlt időkben nagyobb gondot fordítottak gazdasszonyaink. Igaz, hogy azokban az időkben a fűszerező növények felhasználása nagyobb szerepet játszott, s a házi gyógyászat is ismeretesebb volt. Ma már a fűszer- és különösen a gyógynövények termesztése nagyrészt a szántóföldre került. Egyes fontosabb fűszerfélék, mint például a tárkony, majoranna, kapor, borsfű, stb.; a gyógynövények közül pedig: a mentafélék, a levendula, bazsalikum, kakukkfű stb. a vidéki házikertekben manapság is szívesen látott növények. A felsoroltak közül a tárkony van legkevésbé elterjedve. Pedig ez a fűszernövény a nagyobb vendéglők és háztartások konyháiban, nemkülönben az ecetgyárosok üzemeiben eléggé keresett cikk. Zöld állapotban, de megszáritva is használják és eléggé jól fizetik. A tárkony és minden egyéb fűszer- és gyógynövény a virágzás kezdetén alkalmas a szedésre. Ekkor van a legtöbb fűszeranyag s illóolaj bennük felhalmozódva. A fejetlenebb hajtások elhagyásával, csak a virágzás előtt álló tárkonyhajtásokat szedjük le, úgy, hogy a szár alsó része körülbelül 6–8 centiméter hosszúságban visszamaradjon s azon sarjhatások képződjenek. A télre szánt tárkonyt megszáritva tarthatjuk el. Azokat a fűszernövényeket, amelyek elágazódó hajtásokon virágoznak, a virágzás idején töben vágjuk le és szintén megszáritjuk.

Hogyan javítjuk meg az érdes peremű tányérokat?

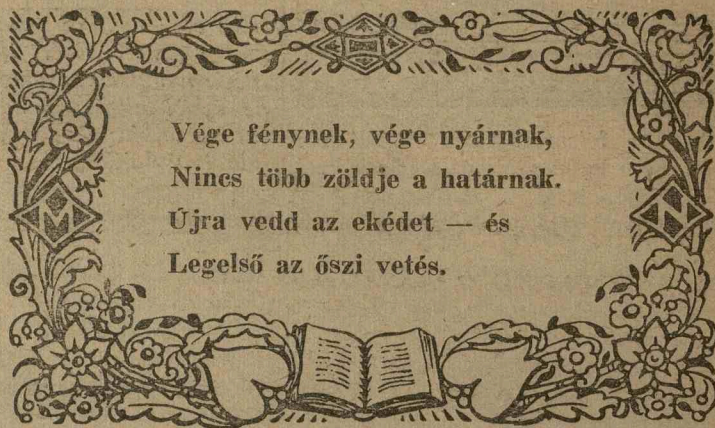
A tányérok alsó pereme, amelyen állanak, hosszabb használat után érdesé szokott válni. Ez nagyon rossz, mert az érdes tányér rontja az aszalterítőt. Ezért az érdeséget el kell tüntetni. Erre a legjobb eljárás a következő: A tányér alsó peremét csiszoló papírral addig dörzsöljük, amíg teljesen sima lesz. Használjunk egészen finom csiszolópapírt!

Jó háziszser a borjuk hasmenése ellen.

Bükkfaszenet rézmozsárban apróra törünk és a szénport drótszítán átszítaljuk. A szorból reggel és este egy kávéskanálnyiival adunk a kisborjunak. Nehány nap alatt a hasmenés megszűnik.

A címzés helye:

Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
KOLOZSVÁR
Erzsébet ut. 6

Vége fénynek, vége nyárnak,
Nincs több zöldje a határnak.
Újra vedd az ekédet — és
Legelső az őszi vetés.

Vigyázz magadra!

Halál leselkedik a földmunkásra.

Lapunk előző számában közöltük, hogy a föld gilisztá-fertőzést közvetít. Még egy nagy veszedelemre kell, hogy felhívjuk földmunkával foglalkozó olvasóink figyelmét. A földben él a merevgörcs kórokozója. Ásás, kapálás és más földmunka alkalmával a megsérült bőrön át könnyen lehet merevgörcs-fertőzést kapni. Ezért tehát különösen ha sebek, repedések vannak a bőrön, azonnal, amint a munkát elvégeztük, mossuk meg kezünket.

Régi csipkék kezelése.

Minden fehér csipkét langyos epeszappanoldatban lehet mosni. A régi csipkét óvatosan kinyomogatjuk, kiöblítjük, s végül cukros vízbe mártjuk. Félig nedvesen, két kendő közé téve vasaljuk, miután előbb rozsdamentes gombostűvel kifeszítettük.

Hogyan akadályozzuk meg a csuklást?

A csuklás megakadályozására legegyszerűbb eljárás a lélekzés hosszú visszafojtása. Legjobb a lélekzet visszafojtása alkalmával befogni az orrot is, hogy az ember ne jöjjön kísértésbe s ne vegyen lélegzetet. Csak akkor szabad lélegzetet venni, amikor az ember úgy érzi, hogy tovább nem bírja. Akkorra már rendszeren a csuklás megszűnik.

Hogyan állnak el sokáig a levágott virágok?

A levágott virágokat szobában sokáig el lehet tartani, ha szárukból, lehetőleg a víz alatt, naponként keveset levágunk és az edényben levő vizet naponként felfrissítjük. A virágokat éjjelre tegyük hűvös helyre és amikor a fonnadás első tünetei jelentkeznek, tegyük a vízbe kevés sót.

Kofák egymás közt.

— Kedves Kilinné, mondja csak, hogy méri maga kilóját a libának?

— Kilencven dekájával.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomdája Kolozsvár, Brassai-utca 5. sz. — 59/7